

Afsprakenkader landelijke richtlijnen Koopstromenonderzoek

Product van IPO en Retailagenda

Inleiding en doelstellingen

Voor u ligt het afsprakenkader voor uniforme landelijke richtlijnen voor uitvoering van Koopstromenonderzoeken. In alle provincies worden momenteel koopstromenonderzoeken uitgevoerd of recent gepubliceerd. Doordat provincies dit individueel of in landsdelig verband aanbesteden zitten er grote verschillen in de meetmethodieken en uitgangspunten. Dit leidt ertoe dat de resultaten per gemeente, regio en provincie onvoldoende vergelijkbaar zijn. Op 5 oktober 2016 hebben provincies met het Rijk de provinciale Retaildeal ondertekent. Eén van de afspraken in deze deal is om te komen tot een landsdekkend en landsgrensoverschrijdend koopstromenonderzoek. Aangezien een landelijk koopstromenonderzoek momenteel een brug te ver¹ is, hebben de provincies gezamenlijk in het bestuurlijk interprovinciaal overleg (BACRE) en in samenspraak met de landelijke Retailagenda afspraken gemaakt om tot uniforme landelijke richtlijnen te komen.

Koopstromenonderzoeken voorzien in de behoefte van provincies om gedegen ruimtelijk detailhandelsbeleid te kunnen voeren. Het meten van de vraag (via koopstromenonderzoek) en het aanbod (via bijv. Locatus) is essentieel om keuzes te maken voor een toekomstbestendige provinciale detailhandelsstructuur. Voor lokale overheden bieden koopstromen een relevante basis om keuzes te maken in gebiedsontwikkeling en transformatietrajecten. In deze trajecten zijn koopstromen van belang om tot een goede ruimtelijke ordening te komen en biedt dit basisinformatie voor bestemmingsplanprocedures, zoals behoefteramingen, toetsen van plannen aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking en een nieuw element is dat deze data noodzakelijk zijn om bestemmingsplannen te onderbouwen aan de Europese Dienstenrichtlijn (zoals onder andere benadrukt in de zaak Appingedam). Daarnaast is informatie over koopstromen ook van grote waarde voor marktpartijen.

Waarom vergelijkbaar koopstromenonderzoek in alle provincies?

Het doel van dit afsprakenkader is om betrouwbare en vergelijkbare koopstroomgegevens per provincie te verzamelen. Als deze gegevens beschikbaar zijn, is het mogelijk om uitkomsten van het koopstromenonderzoek op landelijk niveau met elkaar te vergelijken. Op deze wijze is het mogelijk de resultaten van vergelijkbare steden, wijken en dorpen binnen Nederland onderling te vergelijken. Deze informatie is van grote waarde voor het opstellen van (detailhandels)beleid en de onderbouwing bij rechterlijke procedures zoals tijdens Ladderonderbouwingen en onderbouwingen voor de Europese Dienstenrichtlijn. Bovendien kunnen provincies data van aangrenzende provincies benutten om provinciegrens overstijgende koopstromen te duiden.

In dit afsprakenkader wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijke vergelijkbaarheid. Er worden daarom basisafspraken gemaakt over uitgangspunten en onderzoeksresultaten. De afspraken geven daarnaast wel voldoende ruimte voor provincies, regio's en gemeenten om aanvullend lokaal maatwerk te kunnen nastreven. Dit lokale maatwerk betreft verdieping van het onderzoek door

¹ Zie agendastukken BACRE van 29-11-2018, het organiseren van een landelijk koopstromenonderzoek kent een te groot afbreukrisico. De Staatssecretaris van EZK heeft aangekondigd bezig om een gesprek te voeren met de grote banken in Nederland en te onderzoeken of landelijke koopstromen op basis van bankgegevens en pintransacties een realistisch landelijk alternatief vormen. Tot dusverre blijkt de data vanuit pintransacties vanuit privacygevoeligheid nog onvoldoende bruikbaar, onvolledig en realiseerbaar. Overigens blijft een landsdekkend koopstromenonderzoek geïnitieerd vanuit het Rijk wel een belangrijk streven.

bijvoorbeeld aanvullende databronnen toe te voegen, verbreding van het onderzoek en de keuze voor onderzoeksbureaus.

De doelstelling van dit afsprakenkader is om, ondanks de snelle ontwikkelingen van Big data, gezamenlijke basisafspraken te maken die recht doen aan betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van data. Dit betekent dat een uniforme meetmethodiek op hoofdlijnen wordt afgesproken, volgens de huidige en best mogelijke geaccepteerde meetwijzen. In het afsprakenkader is ruimte aanwezig om nieuwe methodes van dataverzameling te benutten, indien deze op een algemeen toegankelijke wijze beschikbaar komen. Door het afsprakenkader simpel en op hoofdlijnen te houden, is dit toepasbaar binnen alle Nederlandse provincies. Door afspraken over de basismethodiek, uitgangspunten en resultaten te maken is een basisniveau van vergelijkbaarheid gegarandeerd op een kostenefficiënte wijze.

Proces om tot landelijke richtlijnen te komen

Het initiatief voor dit afsprakenkader komt vanuit de landelijke Retailagenda en de samenwerkende provincies binnen de IPO-werkgroep detailhandel. In maart 2019 heeft een eerste toelichting in de IPO-werkgroep detailhandel plaatsgevonden en in mei 2019 heeft een bespreking van de conceptversie plaatsgevonden. Tevens is de Werkgroep Omzetkengetallen (initiatief van Inretail), waarin diverse adviesbureaus zijn vertegenwoordigd, gevraagd om mee te denken over het afsprakenkader tijdens een overleg in maart 2019. De input van de IPO-Werkgroep en Werkgroep Omzetkengetallen is meegenomen in deze aangepaste notitie.

Doelstelling is om deze landelijke richtlijnen door alle provincies te laten vaststellen in het BACRE en in de Stuurgroep Retailagenda.

Afsprakenkader

Basisafspraken

1. In elke Nederlandse provincie wordt minimaal elke vier jaar een actueel koopstromenonderzoek uitgevoerd.
2. Elke provincie start met het koopstromenonderzoek volgens dit afsprakenkader met landelijke richtlijnen uiterlijk per 1 juni 2022.
3. Het koopstromenonderzoek wordt uitgevoerd volgens het afsprakenkader landelijke richtlijnen, waarin basisafspraken zijn opgenomen over de uitgangspunten, methodiek, te benaderen doelgroepen en resultaten.
4. Provincies zullen blijvend verkennen hoe Big data en nieuwe meetmethodieken, zoals het landelijk beschikbaar komen van betrouwbare data van bijvoorbeeld pintransacties en marktinzichten, te verwerken zodat dit een toekomstbestendig en wendbaar afsprakenkader betreft. Mocht een nieuwe werkwijze of methodiek landsdekkend en bewezen beschikbaar komen, dan komt dit huidige afsprakenkader te vervallen.
5. De provincies conformeren zich aan deze set aan basisafspraken waardoor vergelijkbaarheid tussen provincies is gegarandeerd. Per provincie kan aanvullend maatwerk mogelijk worden gemaakt.
6. De data-uitwisseling tussen verschillende koopstroomonderzoeken dient te worden gegarandeerd, zodat provincies gebruik kunnen maken van de data van aangrenzende provincies. Data dient openbaar en uitwisselbaar zijn.

Dataverzameling

7. Per herkomstgebied en bestemming worden de koopkrachtbinding, koopkrachtafvloeiing en koopkrachttoevoeiing in beeld gebracht door een onderzoek onder huishoudens uit te voeren.
8. Een richtlijn voor herkomstgebieden is: gemeenten met minimaal 30.000 inwoners of een combinatie van gemeenten (gezamenlijk vanaf 30.000 inwoners). Het meten van kleinere herkomstgebieden (kleinere gemeenten, woonkernen) is altijd mogelijk indien gewenst.
9. Een richtlijn voor bestemmingen betreffen aankooplocaties (minimaal 10.000 m² winkelvloeroppervlak in centrumgebieden en minimaal 15.000 m² winkelvloeroppervlak in overige gebieden) en woonkernen (vanaf 30.000 inwoners). Kleinere bestemmingen (aankooplocaties en woonkernen) zijn altijd mogelijk.
10. Bij het meten van koopkrachtafvloeiing dient de afvloeiing naar het online aankoopkanaal inzichtelijk te worden op minimaal het niveau van hoofdbranches: dagelijks, mode & luxe, vrije tijd, in & om huis en overige detailhandel
11. Bij het meten van de koopkrachttoevoeiing dienen inwoners buiten de randen van het onderzoeksgebied meegenomen te worden door een koopstromenonderzoek in een aangrenzende provincie of extra onderzoek. Aanvullend is specifieke aandacht vereist voor de koopstromen van binnenlandse en buitenlandse toeristen.
12. De koopstromen dienen een representatief beeld van de huishoudens per herkomstgebied te bevatten. Dit betekent dat een aselechte steekproef noodzakelijk is met een verdeling en weging naar huishoudens per postcodegebied inclusief de huishoudenssamenstelling en leeftijdsklasse.
13. Het onderzoek dient de bestedingen van huishoudens aan winkelgebieden inzichtelijk te maken. De onderzoeksresultaten dienen onderling vergelijkbaar te zijn en terug te rekenen naar de gehanteerde yesterday-methodiek.
14. Het onderzoek dient plaats te vinden tijdens een representatieve meetperiode voor het betreffende gebied. Bij voorkeur is dit verdeeld over meerdere periodes gedurende een jaar.
15. Koopstromen dienen in beeld gebracht te worden op minimaal het niveau van de dagelijkse en niet-dagelijkse sector en op basis van hoofdbranches: dagelijks, mode & luxe, vrije tijd, in & om huis en overige detailhandel.

16. Het winkelaanbod dient per winkellocatie, woonkern en gemeente in beeld gebracht te worden in aantal vestigingen en vierkante meters in winkelvloeroppervlak op het niveau van de dagelijkse en niet-dagelijkse sector en op het niveau van hoofdbranches: dagelijks, mode & luxe, vrije tijd, in & om huis en overige detailhandel.
17. Op basis van aanbodcijfers, koopstromen, inwoneraantallen en landelijk geaccepteerde bestedingscijfers dient inzicht gegeven te worden in de omzet per m² per winkelgebied en kern, in ieder geval op het niveau van de dagelijkse en niet-dagelijkse sector.
18. Verdiepingen kunnen plaatsvinden op diverse aspecten, waarbij de volgende aspecten in ieder geval ter aanbeveling gelden:
 - Inzicht in koopstromen voor horeca- en leisure functies
 - Bezoekmotief aan winkelgebieden
 - Reden keuze voor een winkelgebied
 - Beoordeling van kwalitatieve aspecten van een winkelgebied
 - Combinatiebezoek tussen winkels en andere voorzieningen
 - Bezoekerskenmerken (zoals leefstijl)
 - Bezoekersinformatie, zoals verblijfsduur, herkomst, bezoekfrequentie en aantal bezoekers.
 - Vervoerswijze en keuze naar een winkelgebied

Ontwikkelpunten en monitoring afsprakenkader landelijke richtlijnen koopstromenonderzoek:

Het bovenliggende afsprakenkader betreft een basisdocument. Dit document is de eerste stap tot uniforme koopstroomonderzoeken in Nederland. De huidige afspraken worden in de toekomst ook tegen het licht gehouden. Op dit moment zijn de volgende ontwikkelpunten voor het afsprakenkader geïdentificeerd:

- Leren van de koopstroomonderzoeken Limburg en Oost-Nederland om landsgrensoverschrijdende koopstromen in beeld te krijgen.
- Gezamenlijk onderzoeken en experimenten uitvoeren met alternatieve Big data.
- Leren van elkaar door uitwisselen enquêtes en offerte-uitvragen.

Vóór 2023 zullen de provincies en het IPO gezamenlijk de afspraken monitoren, wat inhoudt dat er gekeken wordt of alle provincies hebben voldaan aan dit afsprakenkader. Uiterlijk in 2026 zal er een kwalitatieve evaluatie plaatsvinden waarin bekeken wordt of de afspraken hebben voldaan aan de opgave om koopstromen eenduidig en vergelijkbaar in beeld te krijgen. Indien nodig worden de huidige afspraken herzien of aangevuld.

Ter besluitvorming BACRE

26 september 2019

Voorzitters BACRE

Eddy van Hijum

Martijn van Gruijthuisen

Toelichting op afspraken

Basisafspraken

1. Onderzoeksfrequentie:
Om bij te blijven met de snelle ontwikkelingen in de detailhandelsbranche en synchroon te lopen met bestuursperiodes is het van belang om het KSO in ieder geval elke vier jaar te herhalen. Voor gerechtelijke procedures (zoals de Dienstenrichtlijn en Ladder voor Duurzame Verstedelijking) is actuele informatie belangrijk, waardoor een onderzoeksfrequentie van iedere twee of drie jaar de voorkeur geniet.
2. Start minimaal in 2022:
Een deel van de provincies heeft recent een koopstromenonderzoek of vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd. Daarom is het gewenst dat binnen de gestelde termijn van vier jaar elke provincie het onderzoek volgens deze vastgestelde methodiek uitvoert.
3. Vergelijkbaarheid door te conformeren aan de landelijke richtlijnen:
Het hebben van vergelijkbare resultaten is van belang voor de waarde van het koopstroomonderzoek. Bij het opstellen van de landelijke richtlijnen is de landelijke vergelijkbaarheid voorop gesteld. Het waarborgen van historische vergelijkbaarheid speelt ook een rol, maar is van secundair belang. Bovendien is historische vergelijkbaarheid steeds lastiger aangezien de meetmethodieken veranderen. Belangrijkste is het hebben van eenduidige basis voor de methoden waarop data verzameld wordt en welke data wordt verzameld. Dit garandeert dat de basisuitkomsten van het KSO vergelijkbaar zijn binnen Nederland. Buiten de basisafspraken staat het elke provincie vrij om via maatwerk nadere databronnen te benutten om de economische prestaties van winkelcentra inzichtelijk te maken. Elke provincie kan binnen de gestelde richtlijnen in dit afsprakenkader onderzoeken laten uitvoeren waarin de onderzoekers de verantwoordelijkheid hebben de exacte methodiek te bepalen en vergelijkbaarheid waarborgen.
4. Jaarlijks afspraken tegen het licht houden:
Provincies blijven met elkaar verkennen hoe Big data en nieuwe meetmethodieken zoals het landelijk beschikbaar komen van betrouwbare data van bijvoorbeeld pintransacties en marktinzichten te verwerken, zodat het een toekomstbestendig en wendbaar afsprakenkader betreft. Mocht een nieuwe werkwijze of methodiek landsdekkend en bewezen beschikbaar komen, dan komt dit huidige afsprakenkader te vervallen. Op dat moment wordt een vernieuwd afsprakenkader gemaakt, waarin opnieuw gezamenlijke afspraken tussen alle provincies worden vastgelegd, zodat de basis voor uniformiteit intact blijft.
5. Conformereren aan basisafspraken, maatwerk mogelijk:
Per provincie bestaat er een diversiteit aan onderwerpen die onderzocht kunnen worden door middel van koopstromen. Een winkelgebied aan de grens heeft meer belang bij data over de nationaliteit van bezoekers dan wanneer deze ver van de grens ligt. Om de verschillen in lokale wensen niet uit het oog te verliezen is er een grote mate van flexibiliteit per provincie toepasbaar waarmee het KSO, binnen de randvoorwaarden, uitgebreid kan worden.
6. Data-uitwisseling gegarandeerd:
Koopstromen houden niet op bij provinciegrenzen. Daarom is het belangrijk dat indien een provincie de resultaten van het koopstromenonderzoek beschikbaar heeft, deze gedeeld worden met de aangrenzende provincies. Voorafgaand aan het onderzoek stemmen

aangrenzende provincies af op het gebied van enquêtering en data-uitwisseling om tevens te voorkomen dat consumenten meerdere keren voor soortgelijke onderzoeken vanuit verschillende provincies benaderd worden. Het voorstel is om bij data-uitwisseling gebruik te maken van het landelijke platform Retailinsiders. Voor integratie van data is het van belang dat naast gepubliceerde onderzoeksresultaten aanvullende gegevens worden uitgewisseld zoals responsaantallen en resultaten op een lager aggregatieniveau.

Dataverzameling

7. Huishoudensenquête voor meten koopstromen:

De manier van enquêteren kan grote consequenties hebben voor de kosten en de hoeveelheid data die wordt opgehaald. Bij de grote koopstroomonderzoeken (Randstad en Oost-Nederland) is ervoor gekozen om middels huishoudensenchêtes data over het koopgedrag van consumenten te verzamelen. Belangrijk is dat er sprake is van een aselechte steekproef die representatief is voor het gebied wat onderzocht wordt. Alternatieven zoals het enquêteren op straat of het gebruik maken van pintransacties zijn te duur of nog niet landelijk toepasbaar vanwege onvolledige data, privacy-gevoeligheid en andere redenen. Wel is het aan te bevelen om verschillende databronnen te combineren om een zo rijk mogelijke dataset te vergaren. De wijze waarop het onderzoek onder huishoudens wordt afgenomen is een vrije keuze (online, telefonisch, face-to-face).

Koopkrachtbinding: Koopkrachtbinding is de mate waarin een inwoner van een kern zijn of haar aankopen binnen het winkelgebied in de eigen kern, binnen de eigen kern of binnen de eigen gemeente doet. Dit is sterk afhankelijk van het winkelaanbod binnen de kern. Hoe hoger de koopkrachtbinding des te groter het winkelaanbod is binnen de kern. De koopkrachtbinding kan bepaald worden door te kijken in welke mate inwoners van een kern hun aankopen binnen dit gebied hebben gedaan.

Koopkrachtafvloeiing: Koopkrachtafvloeiing wordt op dezelfde manier bepaald als koopkrachtbinding alleen betreft koopkrachtafvloeiing het aandeel aankopen dat buiten de eigen kern of gemeente plaatsvindt. Online aankopen vallen onder koopkrachtafvloeiing en worden ook meegenomen in de enquêtering.

Koopkrachttoevloeiing: Koopkrachttoevloeiing is de mate waarin inwoners van buiten de kern of gemeente aankopen doen in de desbetreffende aankooplocatie, kern of gemeente. Als de koopkrachttoevloeiing hoog is betekent dit dat de kern een grote aantrekkingskracht heeft op consumenten uit omliggende kernen.

8. Richtlijn herkomstgebieden:

Koopstromen geven een beeld van de stromen van herkomsten (woongebieden) naar bestemmingen (winkelgebieden, woonkernen of gemeenten). Herkomstgebieden die minimaal in het onderzoek naar voren dienen te komen, zijn gemeenten van 30.000 inwoners of meer. Indien gemeenten minder inwoners hebben is het mogelijk gemeenten samen te voegen en over een combinatie van gemeenten uitspraken te doen. Het is echter zeker mogelijk en wenselijk om kleinere gemeenten, woonkernen of woonwijken als herkomstgebied te definiëren. Vanzelfsprekend leidt het tot beter bruikbare resultaten als ook kleinere gemeenten en woonkernen als herkomstgebied in beeld komen.

9. Richtlijn bestemmingen - aankooplocaties en woonkernen:

Voor het schaalniveau van bestemmingen is gekozen om onderscheid te maken tussen woonkernen en winkelgebieden. Koopstroomgegevens op kernniveau zijn beter toepasbaar dan op gemeenteniveau; zeker nu steeds meer gemeenten een groot aantal kernen

bevatten. Zowel voor kernen (minimaal 30.000 inwoners) en aankooplocaties (centrumgebieden vanaf 15.000 m² en overige locaties vanaf 20.000 m²) is een minimale eis vastgesteld zodat deze in ieder geval in de onderzoeksresultaten terecht komen. Het is zeker mogelijk en wenselijk om kleinere woonkernen of aankooplocaties als bestemming te definiëren. Het leidt ter aanbeveling om verder te verdiepen zodat ook kleinere kernen en winkellocaties goed in beeld komen.

10. Aandacht voor online koopkrachtafvloeiing:

Bij het meten van koopkrachtafvloeiing dient de afvloeiing naar het online aankoopkanaal gemeten te worden. Dit kan opgenomen worden als specifieke aankooplocatie. Minimaal op het niveau van hoofdbranches (dagelijks, mode & luxe, vrije tijd, in & om huis en overige detailhandel) is inzicht hierin nodig. Overigens strekt het tot aanbeveling om dieper in te gaan op het online aandeel en te onderzoeken via welke wijze (thuisbezorging, pick-up-point, afhalen in winkel) consumenten hun online aankopen verkrijgen.

11. Aandacht voor toeristen bij koopkrachttoevloeiing:

Bij het meten van de koopkrachttoevloeiing dienen inwoners buiten de randen van het onderzoeksgebied en overige binnenlandse en buitenlandse bezoekers (toeristen) in het onderzoek betrokken te worden. Bij het bepalen van de toevloeiing wordt onderscheid gemaakt tussen binnenlandse en buitenlandse bezoekers. Het geniet de voorkeur volgens de huidige methodiek om deze toevloeiing te bepalen aan de hand van 4G-data, dit brengt bezoekersgedrag van binnen en buitenlanders in beeld naar een relatief groot gebied. Nadeel is dat het geen koopgedrag vertegenwoordigt en het gebied relatief grof is. Alternatieve methoden om koopkrachttoevloeiing te bepalen, zijn enquêteren op straat (relatief duur als je dit overal wil doen) en wifi-tracking (gevoelig voor privacywetgeving). Toevloeiing vanuit aangrenzende provincies kan op twee manieren in beeld worden gebracht. Enerzijds door gebruik te maken van een (recent) uitgevoerd koopstromenonderzoek in de aangrenzende provincie. Anderzijds door het onderzoeksgebied uit te breiden en in de aangrenzende gebieden eveneens onderzoek te doen.

12. Aselecte steekproef:

Huishoudens dienen aselect benaderd te worden, dat wil zeggen dat alle huishoudens evenveel kans hebben om benaderd te worden. Per herkomstgebied dient een verdeling naar inwoners per deelgebied, leeftijdsklasse en huishoudenssamenstelling nagestreefd te worden. Een weging naar deze verdeling kan plaatsvinden. Bovendien biedt dit voordelen om bijvoorbeeld onderscheid te kunnen maken naar het aankoopgedrag per leeftijdscategorie. Ook aspecten als huishoudensgrootte, besteedbaar inkomen en leefstijl kunnen in deze verdeling naar doelgroepen betrokken worden. Overigens is het belangrijk om huishoudens aselect te benaderen, waarbij de onderzoeksmethodiek geen doelgroepen dient uit te sluiten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een goede afspiegeling van online/offline actieve huishoudens.

13. Methodiek – vergelijkbaar met yesterday-methode:

Methodologisch is als uitgangspunt genomen dat bij het ophalen van gegevens middels enquêtering er gebruik gemaakt wordt van de zogeheten 'yesterday' methode, hierbij wordt gevraagd naar het laatste aankoopmoment. Een alternatieve oplossing is dat een andere methode als basis gebruikt wordt (zoals de everyday-methode), maar dat via een goede vraagstelling en omrekenmethodiek de resultaten onderling vergelijkbaar worden gemaakt. Net zoals mogelijke alternatieven klevan er haken en ogen aan de yesterday-methodiek, zo worden daadwerkelijke bestedingen niet gemeten en is de laatste aankoop niet altijd

representatief voor het algemene koopgedrag van een consument. Vergelijkbare onderzoeken, zoals waar koopt u het meest (everyday) kennen vergelijkbare nadelen. De yesterday-methode sluit het beste aan bij de doelstellingen van het koopstromenonderzoek om basisaspecten als koopkrachtbinding, -afvloeiing en -toevloeiing goed in beeld te krijgen. Bovendien wordt deze methodiek in het merendeel van bestaande koopstroomonderzoeken gebruikt, waardoor historische vergelijkbaarheid beter mogelijk is.

14. Representatieve meetmethode:

Het onderzoek dient plaats te vinden tijdens een representatieve meetperiode. Bij voorkeur is dit verdeeld over meerdere periodes gedurende een jaar. Indien voor één meetmoment gekozen wordt, is een onderzoek tijdens de vakantieperiodes niet representatief. Overigens is het voor toeristische gebieden wel belangrijk om de vakantieperiodes in de onderzoeksresultaten te verdisconteren.

15. Hoofdbranches in beeld brengen:

Koopstromen dienen in beeld gebracht te worden op minimaal het niveau van de dagelijkse en niet-dagelijkse sector en minimaal op basis van hoofdbranches: dagelijks, mode & luxe, vrije tijd, in & om huis en overige detailhandel. Een meer gedetailleerde branche-indeling met sub branches is mogelijk en verhoogt de waarde van de data, maar verlengt wel de vragenlijst en verhoogt de kosten. Bovendien is het wel een voorwaarde dat de sub branches volledig aan hoofdbranches toegewezen kunnen worden.

16. Winkelaanbod volgens Locatus-definities:

Het winkelaanbod dient per winkellocatie, woonkern en gemeente in beeld gebracht te worden in aantal vestigingen en vierkante meters in winkelvloeroppervlak op het niveau van de dagelijkse en niet-dagelijkse sector en op het niveau van hoofdbranches: dagelijks, mode & luxe, vrije tijd, in & om huis en overige detailhandel. Het winkelaanbod wordt bepaald aan de hand van de definities van Locatus om vergelijkbaarheid te waarborgen, een ander bronbestand kan worden gebruikt indien de gegevens vergelijkbaar zijn op basis van de definities. Naast aanbodgegevens is ook aandacht voor plancapaciteit en inzicht in de huidige leegstand een belangrijk inzicht voor provincies; dit kan onderdeel uitmaken van het koopstromenonderzoek, maar ook separaat onderzocht worden.

17. Vloerproductiviteit in beeld:

Op basis van aanbodcijfers, koopstromen, inwoneraantallen en landelijk geaccepteerde bestedingscijfers dient inzicht gegeven te worden in de omzet per m² per winkelgebied en kern, in ieder geval op het niveau van de dagelijkse en niet-dagelijkse sector. Met behulp van de bovenstaande indicatoren kan berekend worden wat de vloerproductiviteit per kern, winkelgebied en branche is. De omzet per (winkel)gebied wordt berekend door het inwonersaantal te vermenigvuldigen met de omzet per hoofd van de bevolking volgens algemeen geaccepteerde kengetallen en dit te vermenigvuldigen met de koopkrachtbinding van het betreffende gebied. De omzet vanuit toevloeiing wordt hierbij opgeteld. Deze totale omzet wordt gedeeld door het beschikbare winkelaanbod in vierkante meters om de vloerproductiviteit te bepalen. Dit is een belangrijke indicator om trends te kunnen identificeren in kernen of branches en deze trends te vergelijken met landelijke ontwikkelingen. Zo is per type winkelgebied een gemiddelde vloerproductiviteit te bepalen en de afwijking van een winkelgebied ten opzichte van de benchmark. De algemeen aanvaarde kengetallen worden jaarlijks geactualiseerd door de Werkgroep Omzetkengetallen voor Ruimtelijk-Economisch Onderzoek geïnitieerd door Inretail (voorheen HBD).

18. Verdieping en optionele factoren:

Om het KSO relevant en betaalbaar te houden voor verschillende regio's is ervoor gekozen om onderscheid te maken tussen data die verzameld moet worden en extra data die optioneel nog verzameld kan worden. Het onderscheid tussen deze twee categorieën geeft provincies de mogelijkheid om in te spelen op lokale wensen en ontwikkelingen zonder de vergelijkbaarheid van het onderzoek onder druk te zetten. Verdiepingen kunnen plaatsvinden op diverse aspecten, waarbij de volgende aspecten in ieder geval ter aanbeveling gelden:

- Inzicht in koopstromen voor horeca- en leisurefuncties
- Bezoekmotief aan winkelgebieden
- Reden keuze voor een winkelgebied
- Beoordeling van kwalitatieve aspecten van een winkelgebied
- Combinatiebezoek tussen winkels en andere voorzieningen
- Bezoekerskenmerken (zoals leefstijl)
- Bezoekersinformatie, zoals verblijfsduur, herkomst, bezoekfrequentie en aantal bezoekers. Vervoerswijze naar een winkelgebied